

ДЖОРДЖ Р. Р. МАРТИН СВРЪХКОНТРОЛ

Превод от английски: Юлиан Стойнов, 2009

chitanka.info

Здрачът се спускаше бавно над Високите езера. Кабарайджан и екипът му се прибираха от пещерите. Беше спокойна тиха вечер, бледата светлина озаряваше зеленикавите води, подухваше слаб ветрец и слънцето на Грото се спускаше неусетно към хоризонта. Кабарайджан наблюдаваше залеза от кърмата на лодката, заслушан в шумовете на здрача и лекото бръмчене на двигателя.

Грото беше тих свят, но имаше звуци, стига да знаеш за какво да напрягаш слух. Кабарайджан знаеше. Седеше изправен на кърмата — слаб мъж с мургава кожа, дълга черна коса и замечтани кафяви очи. Едната му ръка бе положена на коляното, другата — на лоста на мотора. Чуваше тихото бълбукане на водата, пляска на езерните скачачи, когато изхвърчаха над повърхността, и вятъра, разклащаш клоните на крайбрежните дървета. Съвсем скоро към тях щяха да се присъединят и нощните птици.

В лодката бяха четирима, но само Кабарайджан чуваше и виждаше. Другите, едри мъже с посивели лица и пусти очи, отдавна бяха изгубили тези способности. Носеха тъмносивите работнически комбинезони на мъртъвци, а в тилната част на черепа на всеки бе вградена стоманена пластина. Понякога, когато трупният манипулатор бе включен, Кабарайджан можеше да чува с техните уши и да вижда с очите им. Но това беше по време на работа и не си заслужаваше дори да го споменава. Звучите и гледките, които един трупен манипулатор улавя през сетивата на работниците от екипа си, са като бледо ехо на истинското усещане, рядко полезно и никога приятно.

А сега, в изстиващия здрач на Грото, беше време за отдых. Ето защо манипулаторът на Кабарайджан беше изключен и умът му, разединен от мъртъвците, си почиваше в собственото му тяло. Лодката следваше уверено езерния бряг, а мислите на Кабарайджан витаеха лениво, когато въобще изникваха на повърхността. През повечето време той гледаше водата и дърветата и слушаше. Днес бе натоварил здраво трупната бригада и сега се чувстваше изтощен и празен. Мислите — особено мислите — изискваха по-голямо усилие, отколкото бе готов да направи. И едва ли можеха да се сравнят с удоволствието да си седиш и да се любиш на вечерта.

Пътуването беше дълго и спокойно, през две големи езера и трето по-малко, през пещера и накрая по тясна пенлива река. Едва в реката Кабарайджан подаде газ и плаването стана малко по-шумно.

Нощта се спусна, преди да успее да стигне станцията — постройка от синьо-чер камък, вдигната на самия бряг на реката. Прозорците на канцелариите все още грееха с жълтеникава светлина.

За дългия пристан от местно сребърно дърво вече бяха завързани десетина лодки като тази на Кабарайджан, но все още имаше свободни места.

След като завърза лодката, Кабарайджан взе кутията с камъни под мишница и скочи на пристана. С другата ръка посегна към колана си и включи трупния манипулатор. Някакво смътно усещане премина през ума му, но Кабарайджан побърза да го прогони и събуди мъртъвците с беззвучен вик. Труповете се надигнаха, един по един, слязоха от лодката и последваха Кабарайджан към станцията.

Мансън го чакаше в канцеларията — затлъстял мърляв мъж с торбички под очите и покровителствени маниери. Беше вдигнал крака на бюрото и четеше книга. Когато Кабарайджан влезе, той се усмихна, остави книгата и внимателно пъкна между страниците указалец.

— Здравсти, Мат. Защо винаги пристигаш последен?

— Защото обикновено последен си тръгвам — отвърна Кабарайджан и на свой ред се усмихна. Това беше най-новата му реплика. Мансън задаваше един и същи въпрос всяка вечер и неизменно очакваше от Кабарайджан различни отговори. Не беше особено доволен от този.

Кабарайджан сложи кутията на бюрото, отвори я и каза:

— Не беше лош денят. Четири добри и дванайсет малки.

Мансън взе шепа дребни сивкави камъчета от вътрешността на подплатената метална кутия и ги разгледа. В този момент не изглеждаха особено привлекателни. Но нарязани и шлифовани щяха да се превърнат в нещо съвсем различно — във вихроперли. Не хвърляха отблясъци, но притежаваха собствена красота. Добрите наподобяваха кристали с рееща се вътре мъгла, изпълнени с меки цветове, загадки и мечтания.

Мансън кимна и пусна камъните в кутията.

— Не е зле — рече той. — Винаги се справяш отлично, Мат. Знаеш къде да търсиш.

— Така е, когато полагаш повече усилия — отвърна Кабарайджан. — Човек трябва да има очи, за да вижда. И да не бърза.

Мансън прибра кутията в бюрото и се обърна към компютъра — бял пластмасов нашественик в този свят на дърво. Записа камъните в регистъра и отново погледна Кабарайджан.

— Ще измиеш ли труповете?

— Днес не. — Кабарайджан поклати глава. — Уморен съм. Направо ще ги оставя.

— Твоя воля — отвърна Мансън, изправи се и отвори вратата зад бюрото. Кабарайджан го последва, а тримата мъртъвци последваха Кабарайджан. Зад канцеларията имаше спално помещение, дълго, с нисък таван и редици груби дървени пейки. Повечето бяха заети. Кабарайджан насочи своите трупове към три от празните места. След това изключи манипулатора. Труповете се отпуснаха тежко на пейката и далечният екот в главата му замря.

Двамата с Мансън поговориха няколко минути, после дебелият мъж се върна към книгата си, а Кабарайджан излезе в хладната нощ.

Зад къщата бяха паркирани няколко всъдехода на компанията, но Кабарайджан ги заобиколи. Предпочиташе да повърви десетина минути по горския път от реката до селището. Нощта беше топла, вятърът носеше уханията на местните дървета и птичи песни.

Селището бе по-голямо, по-шумно и по-ярко от речната станция — нагъчкани от едната страна на космодрума къщи, барове и магазини. Някои постройки бяха от дърво и камък, но повечето заселници предпочитаха да прибягват до услугите на пластмасови панели — получаваха ги безплатно от компанията.

Кабарайджан мина по няколко наскоро павирани улици и спря пред една от малкото дървени постройки. Беше кръчма. Над вратата висеше табела, но нямаше никакви светлини. Вътре го посрещнаха трепкащите сияния на свещи, миризмата на подплатени кресла и на истински огън. Разкошно местенце, най-старият бар на Грото и все още любимо свърталище на труповладелците и ловците от речната станция.

Посрещна го ниско гърлено подвикване.

— Ей! Мат! Насам!

Кабарайджан познаваше този глас много добре. Тръгна към една маса в ъгъла, където Ед Кочран надигаше халба с бира. Кочран, също като Кабарайджан, носеше сиво-бялата куртка на труповладелец. Беше висок и слаб, с мършаво ухилено лице и светла червеникава коса.

Кабарайджан се отпусна в креслото срещу него, а Кочран се ухили и попита:

— Бира? Можем да си поделим една кана.

— Не, благодаря. Тази вечер ми се пие вино. Нещо богато на аромат и тежко.

— Как мина? — попита Кочран.

Кабарайджан повдигна рамене.

— Ами добре. Четири средни камъка и дузина малки. Утре се надявам да е още по-добре. Намерих многообещаващо ново местенце. — Обърна се към бара и махна с ръка. Барманът кимна, дойде, взе поръчката и след малко донесе виното.

Кабарайджан наля и отпи, докато Кочран правеше равносметка на деня. Не беше от успешните — само шест камъка, без нито един по-голям.

— Трябва да разшириш периметъра — посъветва го Кабарайджан. — Тукашните пещери вече са преровени. Но Високите езера продължават още много нататък. Намери си ново място.

— Защо да се трепя? — попита Кочран намръщено. — И без това няма да ги запазя. Какъв смисъл да се убиваш от работа?

Кабарайджан завъртя бавно чашата си в ръка, загледан в червените ѝ дълбини.

— Бедният Ед — промърмори хем тъжно, хем подигравателно. — Ти виждаш само работата. А Грото е много красива планета. Нямам нищо против да извървя още няколко мили, Ед, стига да изпитам наслаждение. Вероятно бих пътешествал през свободното си време, ако не ми плащаха да го правя по време на работа. А това, че намирам по-едри камъни и сметката ми расте — какво пък, за мен е само бонус.

Кочран се усмихна и поклати глава.

— Ти си луд човек, Мат. Единственият труповладелец във вселената, който се радва, когато му плащат да се любува на пейзажа.

Кабарайджан също се засмя, но само с крайчеца на устата.

— Сметкаджия.

Кочран поръча още бира.

— Виж, Мат, трябва да си по-практичен. Вярно, Грото е хубава планета, но няма да останеш тук цял живот. — Отпи от бирата, после нави ръкава си. На китката му лъщеше масивен златен часовник. Сапфирите на циферблата хвърляха синкави отблясъци. — Боклуци

като този някога са били ужасно скъпи — рече Кочран. — Преди да се научат да ги синтезират. Скоро ще пробият и при вихроперлите, Мат. Знаеш, че ще го направят. Вече има хора, които работят над това. Остават ни колко — две години, три? А после какво? Повече няма да се нуждаят от труповладелци. И ти ще трябва да си тръгнеш, точно толкова беден, колкото когато пристигна.

— Не е сигурно — възрази Кабарайджан. — Станцията плаща доста добре и сметката ми напоследък набъбна. Освен това не смятам да отпътувам. Грото ми харесва. Може би ще остана и ще заживея при колонистите.

— И какво ще правиш? Ще станеш фермер? Ще работиш в някоя канцелария? Не ми пробутвай тия глупости, Мат. Ти си труповладелец и винаги ще си останеш труповладелец. А след няколко години Грото няма да се нуждае от трупове.

— Е, и? — въздъхна Кабарайджан. — Какво от това?

Кочран се наведе напред.

— Помисли ли върху моето предложение?

— Да — отвърна Кабарайджан. — Но не ми харесва. Не мисля, че ще се получи. Охраната на космодрума е обучена да залавя контрабандисти на камъни, а ти искаш да направим точно това. Дори да стане, не желая да участвам. Съжалявам, Ед.

— Мисля, че ще се получи — заяви упорито Кочран. — Служителите на космодрума също са хора. Могат да бъдат подкупени. Защо компанията да прибира всички камъни, когато ние вършим цялата работа?

— Защото *те* притежават концесията — отвърна Кабарайджан.

— Да, така е. Но с какво право? Ние заслужаваме много повече.

Кабарайджан отново въздъхна и наля още вино.

— Виж — заговори, след като отпи, — не искам да се караме за това. Може би трябва да ни плащат повече или да ни отпуснат някакъв процент от печалбата. Но не си заслужава риска. Ако ни заловят, ще си изгубим бригадите. И ще ни изгонят. Не искам да ме изгонят, Ед, и няма да рискувам. Грото е твърде хубаво място за мен, за да го изгубя с лекота. Знаеш ли, има хора, които ще кажат, че сме късметлии. Повечето труповладелци така и не получават разрешение за работа на Грото. Дремят край конвейерите на Скраки или в мините на Нови Питсбърг. Не, благодаря. Не смятам да рискувам заради *подобен* живот.

Кочран погледна безсилно към тавана и разпери безпомощно ръце.

— Безнадежден случай — оплака се и поклати глава. — Безнадежден. — И вдигна бирата.

Кабарайджан се усмихваше.

Но усмивката му изчезна, когато след малко Кочран неочаквано замръзна и се намръщи.

— По дяволите! Бартлинг. Какво прави тоя тип тук?

Кабарайджан погледна към вратата, където бе спрял новодошлият. Беше едър мъж с някога атлетично тяло, сега плувнало в мазнини. Черната му коса бе прошарена на едри кичури, брадата му бе посивяла. Беше облечен с модна шарена куртка.

Още четирима влязоха след него и застанаха от двете му страни. По-млади от него, със сурови лица и мускулести тела. Присъствието на телохранителите бе напълно оправдано. Лоуъл Бартлинг бе широко известен с омразата си към труповладелците, а кръчмата се пукаше по шевовете точно от такива.

Бартлинг скръсти ръце на гърдите си и бавно огледа помещението. Подхилкваше се. После си пое дъх и понечи да заговори.

Но беше прекъснат, преди да каже и думичка. Един от мъжете на бара изпръхтя презрително и се разсмя.

— Здравсти, Бартлинг. Какво търсиш тук? Мислех, че избягваш компанията на отпадъци като нас?

Лицето на Бартлинг се изопна, но усмивката остана.

— По принцип я избягвам, но исках да изпитам удоволствието лично да ви съобщя нещо.

— Напускаш Грото! — извика някой.

В бара избухна смях.

— Ще пия за това — добави друг.

— Не — поклати глава Бартлинг. — Не, приятелю, *вие* напускате Грото. — Огледа се, наслаждаваше се на мига. — Щастлив съм да ви уведомя, че Асоциация Бартлинг току-що придоби концесията за добив на вихроперли. До края на месеца поемам управата на речната станция. И разбира се, първата ми заповед ще е да прекратя договора с труповладелците.

Внезапно в помещението се възцари тишина. В ъгъла Кочран бавно се надигна. Кабарайджан продължаваше да седи, зашеметен от новината.

— Не можеш да го направиш — заяви войнствено Кочран. — Договорите ни още са валидни.

Бартлинг се извърна към него.

— Договорите могат да бъдат прекратени. И така ще стане.

— Ах, ти, кучи син — извика някой.

Телохранилите се напрегнаха.

— Внимавай кого обиждаш, мършоглавецо — озъби се един от тях.

Присъстващите започнаха да се надигат. Кочран бе почервенял от гняв.

— Проклет да си, Бартлинг! — викна той. — За кой се мислиш, мамицата ти? Нямах право да ни прогониш от планетата.

— Имам всички права — отвърна Бартлинг. — Грото е порядъчна, чиста, красива планета. Тук няма място за такива като вас. Грешка беше, че ви пуснаха да дойдете — винаги съм го казвал. Тези неща, с които работите, цапат въздуха. А вие сте дори по-лоши от тях. Защото работите с тях доброволно, за пари. Вие ме отвращавате. Нямате място на Грото. И сега вече разполагам с властта да ви прогоня. — Направи пауза и се усмихна презрително. — Мършоглавци.

— Бартлинг, ей сегичка ще ти строша главата — изрева един от труповладелците.

Идеята му бе посрещната с възторжен рев. Неколцина мъже се хвърлиха да му помагат.

И замръзнаха, когато Кабарайджан рече с мек глас:

— Не, почакайте.

Не повиши тон, но въпреки това думите му накараха мъжете да млъкнат.

Кабарайджан прекоси помещението и се изправи пред Бартлинг. Изглеждаше по-спокоен, отколкото беше в действителност.

— Даваш ли си сметка, че без труповете себестойността на работата ще скочи нагоре? — заговори той със спокоен, разумен глас. — И че печалбата ти ще намалее.

Бартлинг кимна.

— Разбира се, че си давам. Готов съм да понеса щетите. Ще използваме *хора*, за да копаем вихроперлите. Твърде са красиви, за да ги докосват трупове.

— Това е безсмислена загуба — продължи Кабарайджан.

— Не бих казал. След като ще се отърва от вонящите ви трупове. На лицето на Кабарайджан затрептя лека усмивка.

— Само от някои. Но не от всички нас, Бартлинг. Можеш да ни отнемеш работата, но не можеш да ни прогониш от Грото. Аз например ще откажа да си тръгна.

— И ще умреш от глад.

— Не ставай мелодраматичен. Ще си намеря друга работа. Не притежаваш цялата планета. Освен това ще запазя труповете. Мъртъвците могат да бъдат полезни за много неща. Просто още не сме се сетили за някои от тях.

Усмивката на Бартлинг бе изчезнала.

— Ако останеш — рече той, фиксираше Кабарайджан с гневен поглед, — обещавам, че ще те накарам много да съжالياваш.

— Наистина ли? — разсмя се Кабарайджан. — Аз пък обещавам всяка вечер да ти пращам един от моите мъртъвци. Ще ти чука на прозореца тъкмо когато си легнеш, ще се пули и ще стене. — И се изсмя, този път по-силно. Кочран се присъедини към него, после и останалите. Скоро цялата кръчма се тресеше от смях.

Лицето на Бартлинг почервения. Беше дошъл да триумфира над враговете си, а сега те му се присмиваха. Смееха се в лицето му, подиграваха му се. Той ги изгледа бавно и напусна ядосано помещението. Телохранителите го последваха.

Смехът продължи още известно време. Няколко тежки ръце се стовариха на рамото на Кабарайджан. Кочран също бе ухилен до уши.

— Направо го разби — заяви той, след като се върнаха в ъгъла.

Но Кабарайджан вече не се усмихваше. Отпусна се тежко на стола и посегна към чашата.

— Така е — рече, след като отпи. — Прав си.

Кочран го погледна учудено.

— Не изглеждаш доволен.

— Защото не съм — отвърна Кабарайджан. — Измъчват ме колебания. Този негодник ме вбеси, дощя ми се да му видя сметката. Но се питам какво ще стане по-нататък. Какво толкова могат да вършат

трупове на Грото? — Плъзна замислен поглед из кръчмата, после се намръщи. — Виж, взеха да се усещат. Обзалагам се, че всички вече говорят за заминаване...

— Някои ще останат — рече неуверено Кочран. — Можем да използваме трупове на полето или за нещо друго.

Кабарайджан го погледна.

— Да бе. Машините там са в стихията си. Трупове са твърде тромави за всичко друго освен за най-грубата и неквалифицирана работа и са твърде бавни за лов. — Наля си още вино. — Стават за евтини работници във фабриките или да копаят под земята. Могат да вадят вихроперли със сонди, но скоро Бартлинг ще ни отнеме тази възможност. — Поклати глава. — Не зная, Ед — продължи след малко. — Няма да е никак лесно. А може да се окаже невъзможно. С концесията в джоба Бартлинг става по-могъщ от заселническата компания.

— Това беше първоначалната идея. Компанията ще ни подкрепи и ние ще изкупим концесията.

— Да. Но Бартлинг ни изпревари. Скоро ще започне да изпълнява заканите си. Не бих се изненадал, ако прокара закон, забраняващ използването на трупове на планетата. Тогава ще прогони всички ни.

— Би ли могъл да го направи? — попита ядосано Кочран.

— Може би — отвърна Кабарайджан. — Ако му позволим. Питам се... — сръбна замислено от чашата. — Мислиш ли, че наистина е взел концесията?

Кочран го погледна изненадано.

— Каза, че е.

— Да. Съмнявам се да ни лъже, ако наистина му е в джоба. И все пак се чудя какво би направила компанията, ако получи по-добро предложение?

— От кого?

— От нас например? — Кабарайджан потъна в замислено мълчание. — Ще съберем всички труповладелци и всеки ще даде каквото може. Би трябвало да се натрупа сериозна сума. Може би бихме могли да купим речната станция. Или нещо друго, ако Бартлинг е прибрал камъните. Но това е идея.

— Няма да се получи — възрази Кочран. — Мат, ти сигурно си спестил нещичко, но аз нямам пукнат грош. Профуках почти всичко тук. Освен това дори останалите да имат пари, никога няма да ги накараш да действат заедно.

— Може би няма — съгласи се Кабарайджан. — Но си заслужава да се опита. Единственият начин да се задържим на Грото е като се организираме срещу Бартлинг.

Кочран допи бирата, махна за още една и рече:

— Не. Бартлинг е твърде голяма риба. Ако вземеш да му се пречкаш, ще те смачка. Имам по-добра идея.

— Контрабанда на вихроперли — засмя се Кабарайджан.

— Именно — потвърди Кочран. — Може би сега вече ще размислиш. Ако Бартлинг наистина смята да ни изгони от планетата, защо да не вземем с нас малко камъни? Това ще е добро начало.

— Ти си непоправим. Обзалагам се, че половината труповладелци в момента си мислят за същото. Бартлинг го очаква. Ще нареди да ни прекарат през иглено ухо, когато си тръгваме. И ще те спипа, Ед. Ще изгубиш и екипа си. Бартлинг ще прокара закон за забрана на труповете и ще ги разпродаде.

Кочран го изгледа вече наистина разтревожено. Труповладелците познаваха твърде добре своите питомци, за да искат да станат като тях. Предпочитаха да работят на планети, където използването на трупове още не бе забранено и където тежките престъпления все още се наказваха с дълготраен затвор или „чиста“ екзекуция. Грото беше една от тези планети, но законите се меняха.

— Мат, и без това ще си изгубя екипа — рече той. — Ако Бартлинг ни изхвърли, ще трябва да продам труповете, за да си купя билет.

Кабарайджан се усмихна.

— Е, имаш един месец, в най-лошия случай. Достатъчно време да събереш още камъчета. — Той вдигна чашата си. — Да пием за Грото и за това да останем тук. Чудесна планета.

Кочран сви рамене и вдигна халбата.

— За Грото.

Но усмивката не можа да скрие тревогата му.

На следващата сутрин Кабарайджан отиде в станцията рано, още преди слънцето да разпръсне речните мъгли. Редица празни лодки се поклащаше на пристана.

Мансън, както винаги, беше в канцеларията. За изненада на Кабарайджан там беше и Кочран. Двамата вдигнаха глави, когато Кабарайджан влезе.

— Добро утро, Мат — рече навъсено Мансън. — Ед ми разказа какво е станало снощи. — Днес по някаква причина изглеждаше остарял. — Съжалявам, Мат. Не знаех нищо за това.

Кабарайджан се усмихна.

— Не съм си и помислял, че знаеш. Но ако научиш нещо, на всяка цена ми кажи. Няма да се предадем без бой. — Погледна Кочран. — Какво правиш тук толкова рано? Обикновено се излежаваш до обед.

Кочран се ухили.

— Е, реших да пробвам с едно ранно ставане. Имам само месец да си подобря финансовото състояние, ако искам да си запазя екипа.

Мансън извади две метални кутии от бюрото и им ги подаде.

— Задната стая е отворена. Можете да си вземете мъртъвците, когато пожелаете.

Кабарайджан тръгна да заобикаля бюрото, но Кочран го улови за ръката и каза:

— Мисля да опитам на изток. Там има пещери, които още не са изследвани. Ти накъде ще ходиш?

— На запад — отвърна Кабарайджан. — Намерих чудесно ново място, нали ти казах?

Кочран кимна. Двамата влязоха отзад и включиха манипулаторите. Петима мъртъвци се надигнаха от пейките и се затътриха след тях навън. Преди да излезе, Кабарайджан благодари на Мансън. Дебелият мъж бе измил трупове, въпреки че не го беше помолил, и ги бе нахранил.

Мъглата се беше вдигнала. Кабарайджан натовари екипа на лодката и се приготви да отплава. Но Кочран го спря.

— Ъ-ъ, Мат... Това ново място... наистина ли си го бива?

Кабарайджан кимна и примига. Слънцето се бе показало над дърветата и озаряваше отзад главата на Кочран.

— Ще се съгласиш ли да делим? — попита Кочран с видимо усилие. Това беше необичайна молба. По принцип всеки

труповладелец действаше сам. — Искам да кажа, след като остава най-много месец, вероятно няма да успееш да събереш всичко, особено ако мястото наистина е толкова добро. А, както ти казах, имам нужда от известни приходи. Наистина.

Кабарайджан разбираше, че подобна молба е необичайна. Усмихна се.

— Дадено. Там има предостатъчно. Мятай се в лодката и ме следвай.

Кочран кимна и се усмихна измъчено. Тръгна по кея към своята лодка. Мъртъвците му го последваха.

Спускането надолу по реката беше по-бързо и по-лесно. Скоро Кабарайджан излезе в първото езеро и увеличи скоростта. Утрото беше красиво, слънцето грееше ярко и вятърът вдигаше слаби вълни. Въпреки случката от предната нощ Кабарайджан беше в отлично настроение. Грото имаше такова влияние върху него. Сред просторите на Високите езера дори Бартлинг не изглеждаше толкова непобедим.

Беше се сблъсквал и преди с подобни проблеми, на други светове. Бартлинг не беше единственият, който хранеше подобна омраза. Още след първия случай, когато бяха извадили мозъка на мъртвец и го бяха заменили със синтетичен, имаше хора, които се деряха с цяло гърло, че подобна практика е извращение спрямо природата и че труповладелците са покварени, нечисти хора. Кабарайджан беше свикнал с подобни предразсъдъци, това бе част от работата. И преди бе побеждавал хора като Бартлинг.

Първата част от пътуването беше най-бързата. Лодките прекосиха двете големи езера с обрасли със сребърни дървета брегове. Но после забавиха скоростта, тъй като езерата се смаляваха, а дърветата на брега започнаха да отстъпват място на ръждив къпинак и райони с ниски сгърбени дръвчета, които така и не се бяха сдобили с название. Местността стана хълмиста, после скалиста и накрая ги заобиколиха планини.

А след това започнаха да се редят пещерите.

Бяха стотици, истински кошер, по склоновете от всички страни. Не бяха картографирани детайлно. Бяха твърде много и изглежда, се свързваха едни с други в естествен лабиринт с невъобразима сложност. Бяха издълбани от спускащите се през тях ручеи и потоци и повечето все още бяха пълни с вода.

Случаен пътник лесно би се заблудил тук, но по тези места не идваха пътници. А труповладелците никога не се губеха. Това беше тяхната територия. Място, където ги очакваха вихроперлите, скрити под скалите и мрака.

Лодките бяха оборудвани със светлини. Кабарайджан включи своя прожектор веднага щом влязоха в първата пещера и следващият го отблизо Кочран направи същото. Каналите в тази част бяха добре познати, но прекалено плитки и не си заслужаваше да остържат някъде дъната.

Отначало каналът бе тесен и влажните лъскави стени сякаш ги притискаха. Но постепенно стените отстъпиха и накрая изчезнаха в далечината, а лодките се озоваха в просторна галерия. Пещерата бе с размерите на космопорт и таванът ѝ почти се губеше в мрака горе. Скоро всичко се забули в здрач и изглеждаше, сякаш се носят по черната повърхност на огромно езеро.

После пред тях отново започнаха да се оформят стени. Но този път бяха много. Потокът бе издълбал един вход и половин дузина изходи.

Кабарайджан обаче познаваше добре пътя. Без колебание насочи лодката към най-широкия проход. Кочран го следваше. Тук водата забързваше и лодките ускориха ход.

— Внимавай — подвикна Кабарайджан. — Таванът се снишава.

Предупреждението едва не закъсна. Стените оставаха далече встрани, каменният таван започна бързо да се спуска; създаваше се илюзорното усещане, че водното ниво се покачва. Кабарайджан си спомни с какъв страх бе минал тук първия път — лодката се носеше твърде бързо и той се изплаши да не се удари в тавана и да се прекатури във водата.

Но страхът му се оказа напразен. Таванът се спусна колкото да го остърже по темето, но не и повече. А после отново започна да се издига. Междувременно каналът се разшири още и покрай стените се появиха тесни пясъчни наноси.

Накрая тунелът се раздвои и Кабарайджан свърна в левия ръкав. Беше по-тесен и по-тъмен, едва имаше място лодката да премине. Но освен това беше къс и след кратко пътуване ги изведе във втора голяма пещера.

Минаха бързо през нея и влязоха в следващата под назъбена черна арка. После нов тунел и още разклонения. Кабарайджан водеше лодката уверено, почти без да мисли. Това бяха неговите пещери, точно тази част от вътрешността на планината бе истинското му царство, тъкмо тук работеше и събираше камъни от месеци. Знаеше добре къде отива.

Още една просторна галерия. Високо над плитките води таванът бе прояден от ерозията и през отворите и цепнатините се процеждаше светлина. Благодарение на това пещерата бе озарена от призрачна зеленикава светлина, трепкаща по повърхността и отскачаща от стените.

Лодките излязоха през тясна цепнатина в стената, предпазливо забавиха ход и се насочиха към пясъчния нанос отсреща.

Кабарайджан спря, скочи в плитката вода и изтегли лодката на пясъка. Кочран го последва. Двамата се изправиха един до друг.

— Уха — въздъхна Кочран. — Наистина е хубаво. Прав си, че е приятно да работиш, когато наоколо е толкова красиво, с всички тези светлини и отражения.

Кабарайджан се усмихна.

— Открих го вчера. Напълно неразработено. Виж. — Той посочи стената. — Там започнах. — Имаше купчина откъртени камъни в полукръг около мястото, където бе копано, и голяма нацърбена вдлъбнатина в скалата. Но останалата част от стената бе непокътната и хвърляше зеленикави отблясъци.

— Сигурен ли си, че никой друг не знае за това място? — попита Кочран.

— Предполагам. Защо?

Кочран сви рамене.

— Докато минавахме през пещерите, бях готов да се закълна, че чувам друга лодка зад нас.

— Вероятно ехо — обясни Кабарайджан и погледна към лодката. — Както и да е, да се захващаме. — Включи манипулатора и трите неподвижни фигури в лодката се размърдаха.

Кабарайджан стоеше на пясъчния бряг и ги наблюдаваше. И същевременно някъде в задната част на главата си виждаше собствения си образ през техните очи. Те се надигнаха вдървено и двама от тях стъпиха на пясъка. Третият се наведе към сандъка при

носа и започна да разопакова снаряжението: вибросонди, кирки, лопати. След като се натовари, прекрачи борда и се присъедини към другите.

Естествено, никой от тях не се движеше самостоятелно. Всичко се вършеше от Кабарайджан. Той местеше краката им, караше ръцете им да се пресягат и да хващат. Командите му, уловени и предавани от манипулатора и усилявани от синтетичния мозък, вдъхваха краткотраен живот на мъртвите им тела. Синтетичният мозък поддържаше автоматичните функции, но труповладелецът бе този, който придаваше воля на трупа.

Задача нито лесна, нито водеща до съвършени резултати. Обратна връзка почти не съществуваше, ето защо труповладелецът трябваше непрестанно да следи какво правят питомците му. Цялата манипулация беше твърде далеч от понятия като грациозност — труповете се движеха бавно и тромаво и не ставаха за фини операции. Можеха да замахват с чук, но дори най-добрият труповладелец не би могъл да ги накара да уцелят пирон или клин.

С неопитен труповладелец мъртвите едва ли щяха и да помръднат. Необходима беше координация за раздвижването дори само на един труп, ако в същото време труповладелецът вършеше нещо друго. Трябваше да внимава, за да разделя командите към трупа от тези към собствените си мускули. Лесна задача за повечето хора, но тя се усложняваше неимоверно с нарастване числеността на екипа. Рекордът за един труповладелец беше дваисет и шест трупа, но всичко, което бе успял да постигне, бе да ги накара да маршируват в крак. Когато мъртъвците вършеха различни неща, задачата се превръщаше в истинско предизвикателство.

Кабарайджан имаше екип от трима мъртъвци, и тримата в отлично състояние. Едри мъже приживе — и едри трупове сега. Кабарайджан плащаше допълнителна храна, за да ги поддържа в такава състояние. Единият бе чернокос, с белег през лицето, вторият рус, младолик и луничав, третият имаше кестеняви къдрици. В останалото си приличаха — сходен ръст и телосложение. Труповете нямат индивидуалност. Губят я с мозъците си.

Екипът на Кочран, строен на пясъка, не бе тъй внушителен. Бяха само двама, мъже, и нито един от тях не беше първа категория. Единият беше мургав, с жилести ръце и широки рамене, но краката му

бяха тънички и често се спъваше при ходене. Вторият беше прегърбен, на средна възраст, плешив и мършав. И двамата бяха ужасно мръсни. Кочран не споделяше мнението на Кабарайджан, че трябва да се грижи за своите мъртъвци. И това беше обяснимо, като се имаше предвид, че бе започнал кариерата си на труповладелец като наемател на чужди тела.

Всеки от мъртъвците на Кабарайджан се наведе и взе по една вибросонда от купчината инструменти на пясъка. После, като се движеха в редица успоредно, тримата настъпиха към стената. Сондите се забиха с бръмчене в порьозната скала и по повърхността ѝ се появиха разрастващи се пукнатини.

Труповете дълбаеха в синхрон. Свредлата потънаха докрай, а пукнатините се разшириха. След това като един тримата оставиха сондите и ги смениха с кирки. Работата се забави. Мъртъвците щурмуваха пукнатините, отделяха цели пластове зеленикав камък. Размахваха кирките внимателно, но с разтърсваща костите сила, неуморни, неотстъпчиви. Неспособни да изпитват болка. Костите им въобще не усещаха сътресенията.

Мъртъвците вършеха цялата работа. Кабарайджан стоеше отзад, като тъмна статуя върху пясъка, с ръце на кръста и присвил очи. Единственото му задължение бе да ги следи. Но в края на краищата цялата работа се вършеше тъкмо от него. Сега Кабарайджан беше труповете, а труповете — Кабарайджан. Той беше един човек в четири тела и неговата ръка насочваше всеки удар, макар да не докосваше инструментите.

На трийсетина крачки по-нататък по брега екипът на Кочран се въоръжи с инструменти и почна работа. Но Кабарайджан дори не ги забелязваше, макар че чуваше бръмченето на техните сонди и ударите на кирките. Умът му бе съсредоточен върху неговите трупове, върху къртенето на стената, в очакване отдолу да се появи блещукаща жила с вихроперли. Това беше изтощителна, всепоглъщаща работа, напрегната и изнервяща. Работа, която бе по силите единствено на опитен труповладелец.

Преди години, когато хората се бяха заселили на Грото и бяха открили пещерите, бяха опитвали и други методи. В началото бяха използвали автокопачи, мощни булдозери, способни да изровят цели планини. Проблемът беше, че заедно с това унищожаваша

скъпоценните жили. Компанията бе принудена да признае, че цялата работа трябва да се върши на ръка и това е единственият начин да се съхранят камъните. А трупите бяха най-евтината ръка, която можеш да купиш.

Тези ръце бяха заети и сега — напрегнати, но неизпотени, те къртеха късове от натрошената стена. Естествените цепнатини тук бяха вертикални, което ускоряваше работата. Намираш пукнатина — удряш с кирката — натискаш и дърпаш — и с хрущене се отделя поредният пласт. Намираш нова пукнатина и повтаряш всичко отначало.

Кабарайджан наблюдаваше неподвижно как стената се срива върху пясъка, а купчината зеленикави камъни в краката на мъртъвците нараства. Само очите му помръдваха — местеха се непрестанно по скалата в търсене на вихроперли. Засега не се показваше нищо. По някое време нареди на трупите да се отдръпнат и се доближи сам до стената. Докосна я, опипа камъка и се намръщи. Екипът му бе смъкнал цял дебел пласт, а все още нямаше нищо.

Но това не беше необичайно дори в най-богатите на залежи пещери. Кабарайджан отстъпи до пясъчния бряг и пак прати екипа си на работа. Мъртъвците вдигнаха вибросондите и отново атакуваха стената.

Внезапно Кабарайджан усети, че Кочран е застанал до него и му говори. Не можеше да различи думите, тъй като вниманието му бе съсредоточено върху тримата мъртъвци. Отдели част от съзнанието си и напрегна слух.

Кочран повтаряше думите си. От опит знаеше, че труповладелците не чуват какво им се говори първия път.

— Мат — рече той, — слушай. Мисля, че чух нещо. Слабо, но се чува. Прилича ми на мотор на лодка.

Това вече изискваше цялото му внимание. Кабарайджан откъсна ума си от мъртъвците и се обърна към Кочран. Трите вибросонди млъкнаха и в пещерата остана само плясъкът на леките вълни в стените.

— Лодка?

Кочран кимна.

— Сигурен ли си?

— Ами... не съвсем — отвърна Кочран. — Но ми се стори, че се долавя. Същото като преди, докато минавахме през пещерите.

— Уф, знам ли. — Кабарайджан завъртя глава. — Не ми се струва много вероятно, Ед. Защо някой ще ни следва? Вихроперли има навсякъде, достатъчно е да си направиш труда да ги потърсиш.

— Така е — потвърди Кочран. — Но чух нещо и реших да ти кажа.

— Е, добре. Каза ми. Ако някой се появи, ще му посоча стената и ще му кажа да се захваща за работа.

Кочран се засмя, но не изглеждаше успокоен. Очите му се стрелкаха насам-натам. Обърна се и zakрачи към мястото, където го очакваха неговите мъртъвци.

Кабарайджан насочи вниманието си към стената и труповите оживяха отново. Сондите забръмчаха и прокараха нови пукнатини. После те се разшириха, сондите бяха сменени с кирки и поредният пласт скала се срина.

Но този път зад него имаше нещо.

Труповите бяха потънали до глезени в отломки, но Кабарайджан не откъсваше поглед от находката — къс с големината на юмрук и с бледосив цвят. При вида му той замръзна и труповите също застинаха неподвижно. Кабарайджан ги заобиколи и огледа жилата отблизо.

Беше истинска находка — два пъти по-голяма от най-големия камък, който бе откривал някога. Дори леко повредена щеше да струва цяло състояние. Но той можеше да я извади цяла и невредима и тогава цената щеше да надмине всякакви рекорди. Беше сигурен в това. Можеха да шлифоват от находката цял камък. Дори вече си го представяше. Яйце от кристална мъгла, мътно и загадъчно, с подвижни разноцветни жилки.

Последната мисъл го накара да се усмихне. Докосна жилата с пръсти и се обърна да повика Кочран.

Това му спаси живота.

Кирката разцепи въздуха на мястото, където допреди секунда бе главата му, и се заби в стената с оглушителен трясък, като се размина на сантиметри с жилата. Литнаха искри и камъчета. Кабарайджан замръзна. Трупът вдигаше кирката над главата си за нов удар.

Кабарайджан се вцепени. Кирката бе насочена към него, не към скалата.

Все пак отскочи, в последния миг. Острието мина на сантиметри от него, той тупна на пясъка, претърколи се и скочи на крака. След това заотстъпва, приклепнал, готов за действие.

Трупът настъпваше към него, отново вдигнал кирката.

В главата на Кабарайджан се носеха объркани мисли. Не разбираше какво става. Трупът, който го преследваше, бе чернокос, с белег — *неговият* мъртвец.

Трупът пристъпваше бавно. Кабарайджан поддържаше безопасна дистанция. После се огледа през рамо. Другите два трупа го приближаваха от различни посоки. Единият държеше кирка. Вторият стискаше вибросонда.

Кабарайджан преглътна изплашено и спря. Пръстенът от мъртъвци бавно се свиваше около него. Той изкрещя.

На десетина метра от него Кочран бе забелязал случващото се. Обърна се и понечи да затича към Кабарайджан. Нещо се раздвижи зад гърба му, в мрака блесна метал и се стовари с глухо тупване върху главата му. Кочран се завъртя от удара и рухна по очи на пясъка. Повече не помръдна. По-якият от двамата му мъртъвци се изправи над него и продължи да нанася свирепи удари. Другият труп вече крачеше по брега към Кабарайджан.

И той взе внезапно решение. Хвърли се към тъмнокосия мъртвец. Кирката се спусна, но бавно и непохватно. Кабарайджан я избягна, блъсна трупа и двамата паднаха. Трупът беше по-бавен и когато най-сетне се изправи, Кабарайджан беше зад него. Заотстъпва заднешком. Сега вече виждаше целия си екип — мъртъвците го следваха, тътрузейки крака и с вдигнати оръжия. Смразяваща кръвта гледка. Ръцете им се движеха и те вървяха. Но очите им бяха пусти, а лицата им мъртви — МЪРТВИ! За първи път Кабарайджан осъзна ужаса, който някои хора изпитваха в близост до мъртъвци.

Хвърли поглед през рамо. Кочран лежеше неподвижно. Лицето му бе заровено в пясъка, вълните се плискаха в обувките му.

Най-сетне умът на Кабарайджан започна да се отърсва от вцепенението. Той протегна ръка към колана. Манипулаторът беше включен и бръмчеше тихо. Все пак Кабарайджан провери дали е в изправност. После насочи вниманието си към труповете. Нареди им да спрат и да пуснат оръжията.

Те продължиха да настъпват.

Кабарайджан потрепери. Манипулаторът работеше, но по някаква причина трупите не му се подчиняваха. Обля го студена пот.

Още по-студена, когато му хрумна нова мисъл. Трупите на Кочран също бяха престанали да се подчиняват. И двата екипа се бяха изправили срещу собствените си труповладелци.

Сврѣхконтрол!

Беше чувал за такива неща. Но никога не бе виждал да се случва, дори в кошмарите си. Устройствата за сврѣхконтрол бяха много скѣпи и освен това незаконни, контрабанда на всяка планета, където бе разрешено труповладелството.

А ето, че сега използваша подобно устройство срещу него. Да, някой искаше да го убие. Някой се опитваше да направи точно това. Някой използваше собствените му трулове срещу него, като му бе отнел контрола.

Хвърли цялата си умствена мощ към трупите, опитваше се да си възвърне властта над тях, да прогони нашественика. Но нямаше борба, нищо не му оказа съпротива. Мъртвците просто отказваха да се подчинят.

Кабарайджан се наведе и вдигна една вибросонда.

Изправи се бързо и се обърна, за да посрещне двата трупа на Кочран. По-едрият, с тъничките крака, замахваше с кирка. Кабарайджан отби удара със сондата, държеше я високо като щит. Мъртвецът замахна за нов удар.

Кабарайджан включи вибросондата и заби острието в корема на мъртвеца. За няколко ужасяващи секунди острието разпрѣскваше зад себе си кръв и разкъсана плът. Трябваше да отекинат и болезнени виковете, но не се чу нищо.

А кирката отново се спусна надолу.

Ударът на Кабарайджан бе нарушил прицела на мъртвеца и острието само се плъзна по гърдите му, но разкъса дрехите и остави кървава резка. Кабарайджан се олюля, изпусна сондата и отстъпи назад към стената.

Трупите го последваха, вдигнали оръжията си, с пусти очи. Вибросондата продължаваше да бръмчи на земята и да разпрѣсква кървави парченца. „Естествено, че не изпитват болка“, помисли си отчаяно Кабарайджан. Ударът му беше смъртоносен, но трупът дори

не го бе почувствал. Щеше да кърви до смъртта си, но нито го знаеше, нито го интересуваше. Нямахше да спре, докато не умре отново.

Трупове не изпитват болка!

Мъртвецът бе само на крачка от него. Кабарайджан падна на пясъка, сграбчи един камък и се претърколи.

Мъртъвците бяха бавни, ужасно бавни, а рефлексите им забавени, защото се командваха от разстояние. Ударът дойде късно и беше неточен. Кабарайджан скочи, блъсна трупа и го събори. После го яхна и започна да го блъска с камъка по черепа, да го смазва, за да се добере до синтетичния мозък.

Най-сетне трупът спря да помръдва. Но останалите бяха наближили. Две кирки се стовариха почти едновременно. Едната пропусна целта. Втората го закачи по рамото.

Той я сграбчи, извъртя я, опита се да я изтръгне, но не му достигнаха силите. Трупове бяха по-силни от него — много по-силни. Мъртвецът го надви с лекота и вдигна кирката за нов удар.

Кабарайджан се изправи и блъсна с рамо трупа, отхвърли го назад. Останалите го наобиколиха, понечиха да го уловят. Нямахше смисъл да се бори с тях. Той побягна. Те го последваха, бавни и тромави, но ужасяващо неумолими.

Стигна лодката и с две ръце я тласна към водата. Лодката се подчини, но бавно и неохотно. Той натисна отново и този път тя се отмести малко по-бързо. Беше плувнал в пот и облян в кръв, но продължи да напъва. Болката в рамото беше раздираща. Той я пусна да излезе навън с мъчителен вик, натисна отново и най-сетне лодката се озова изцяло във водата.

Но трупове вече го бяха настигнали. Той включи мотора и даде максимална мощност. Лодката се подчини, понесе се рязко, с внезапна експлозия от пяна, разцепваше зелените води към отвора в отсрещната стена. Кабарайджан въздъхна облекчено... и в този миг трупът го сграбчи.

Беше се покатерил в лодката. Кирката му бе забита в дъното, но ръцете му бяха свободни — и бяха достатъчни. Обгърна ги около шията му и стисна. Кабарайджан замахна и стовари юмрук върху лицето му. Мъртвецът не направи никакъв опит да се защити. Кабарайджан го удряше отново и отново, бодеше с пръсти пустите очи, блъскаше устата, докато не изби всички зъби.

Но пръстите на шията му стискаха все по-силно и по-силно и нищо не можеше да ги махне оттам. Полузадушен, Кабарайджан спря да удря трупа и изрита руля.

Лодката се наклони рязко на една страна, после на другата. Пещерата се забули в пелената на високата скорост, една от стените се приближаваше към тях, последва удар, чу се шум от натрошено дърво и те се прекатуриха във водата. Кабарайджан беше отгоре, но и двамата бяха под повърхността. Мъртвецът продължаваше да го стиска за шията, да го тегли надолу към дъното и гибелта.

Но Кабарайджан бе успял да си поеме въздух за кратко, преди водата да се затвори над него. Трупът се опита да диша под вода. Кабарайджан му помогна — навря юмрук в устата на мъртвеца, за да я разтвори, да позволи на водата да нахлуе вътре.

Мъртвецът умря пръв. И пръстите му се отпуснаха.

Най-сетне, със свити до пръсване дробове, Кабарайджан успя да се освободи и изскочи на повърхността. Водата му бе едва до гърдите. Той стъпи върху притихналия труп и пое шумно въздух.

Лодката се беше набучила на щръкнала над повърхността остра скала. До изхода на пещерата имаше само няколко метра. Но до изхода от пещерите? Щеше ли да може да стигне до там? Без лодка? Поколеба се, сетне се отказа. От дневната светлина го дяляха още много мили, още повече от речната станция. В мрака щеше да е лесна плячка за останалите мъртъвци. От мисълта за това го полазиха студени тръпки. Не, по-добре да остане тук и да потърси противника.

Оттласна се от трупа и с няколко замаха преодоля разстоянието до лодката. Прикрит сред отломките ѝ щеше да е по-трудна за откриване цел. А ако противникът не го виждаше, нямаше как да прати труповете срещу него.

А междувременно той щеше да се опита да го намери.

Противникът. Кой можеше да е? Бартлинг, разбира се. Сигурно беше Бартлинг или някой от питомците му. Кой друг?

Но къде беше? Трябваше да е наблизко, щом беше виждал брега. Не можеш да управляваш трупове дистанционно, обратната връзка е твърде несигурна. Единствените сетива, до които имаш достъп, са зрение и слух, но дори те са замъглени. Трябва да *виждаш* трупа, да виждаш какво прави и да го караш да прави това, което ти искаш. Ето

защо хората на Бартлинг трябваше да са някъде наоколо. В пещерата. Но къде?

Кабарайджан се замисли. Вероятно бяха дошли с онази другата лодка, която бе чул Кочран. Някой ги беше проследил, същият, който носеше устройството за свръхконтрол. Може би през нощта Бартлинг бе поставил предавател.

Кабарайджан се наведе и подаде глава иззад натрошения корпус. Отсреща белееше пясъчната ивица. Не се чуваше никакъв звук освен тихото плискане на водата около лодката. Но имаше движение. Втората лодка се отдели от брега и един от трупове се прехвърли в нея. Останалите бавно навлизаха във водата. На раменете си носеха кирки.

Идваха към него. Врагът предполагаше, че все още е тук. Ловът продължаваше. Кабарайджан отново се изкуши да се хвърли към изхода, да заплува към светлината, да избяга от тази мрачна пещера, из която скитаха трулове със студени лица и още по-студени ръце.

Потисна това желание. Вероятно отначало щеше да си осигури известна преднина. Но лодката бързо щеше да го настигне. Би могъл да се опита да им се изплъзне от тях в лабиринта пещери. Но тогава те просто щяха да завардят изхода. Не. Трябваше да остане тук и да открие истинския противник.

Но къде можеше да е той? Кабарайджан огледа бавно пещерата, но не откри нищо. Влажни тъмнозелени стени, камъни, вода и песъчлив бряг. На няколко места от водата се подаваха ръбати скали. Всяка можеше да е скривалище за човек. Но не и за лодка. Нямахше нищо достатъчно голямо, че да скрие лодка. Може би противникът носеше акваланг? Не, Кочран бе чул шум от мотор на лодка...

Трупът в лодката вече бе прекосил половината разстояние и се насочваше към изхода. Кабарайджан едва сега забеляза, че на руля е седнал негов мъртвец, този с кестенявите къдрици. Другите два трупа го следваха, крачеха бавно в плитката вода.

Трима мъртъвци. Все някъде трябваше да се спотайва и човекът, който ги управляваше. Притежателят на устройството за свръхконтрол. Техният ум и воля. Къде ли беше?

Лодката се приближаваше. Дали се готвеше да излезе от пещерата? Може би бяха помислили, че е избягал? Или... не, врагът по-скоро възнамеряваше да блокира изхода и след това да претърси пещерата.

Видели ли го бяха? Знаеха ли, че се крие тук?

Изведнъж си спомни за манипулатора на колана си и машинално посегна към него. Все още работеше. Дори под водата — тези малки умни машинки бяха херметично изолирани. Вярно, че вече не упражняваше контрол. Но все още можеше да му бъде полезен...

Кабарайджан затвори очи и се опита да се дистанцира от шумовете в пещерата. Блокира всички сетива и се съсредоточи върху далечните сетивни еха, които все още отекваха в ума му. Макар и по-смътни от обикновено, сега вече в главата му имаше само две зрителни полета. Третият труп плуваше на повърхността на няколко крачки от него и не излъчваше нищо.

Той извика на помощ цялата си воля и умение и напрегна слух, опита се да види. Образите започнаха да стават малко по-отчетливи. Две картини, и двете размазани, придобиваха бавно очертания, наслагдаха се една върху друга. Спокойно и търпеливо Кабарайджан се опита да ги отдели. И успя.

Единият мъртвец крачеше до кръста във водата, стиснал кирка. Кабарайджан виждаше дръжката на инструмента и ръката, която го държеше, както и постепенно покачващата се вода. Но той дори не гледаше в посока към Кабарайджан.

Вторият мъртвец седеше в лодката, положил ръка на руля. Погледът му също бе насочен встрани от Кабарайджан — надолу, към пулта за управление. Не беше никак лесно да накараш един труп да борави с каквато и да било машина. Ето защо труповладелецът бе принуден да задържа погледа му върху управлението.

От тази позиция в полезрението на мъртвеца не влизаше само пултът, но и цялата лодка.

И изведнъж всичко си дойде на мястото. Вече напълно сигурен, че заседналата лодка го скрива от противника, Кабарайджан стисна борда с две ръце, прехвърли се вътре и залегна на дъното. Скалата бе пробила корпуса, но сандъкът за снаряжението бе непокътнат. Той пропълзя до него и вдигна капака. Труповете бяха разтоварили по-голямата част от снаряжението, но чантата с инструментите за ремонт си беше на мястото. Кабарайджан извади един тежък гаечен ключ и отвертка. Пъхна отвертката в колана си и стисна ключа. След това зачака.

Втората лодка вече беше съвсем близо, той чуваше ясно бръмченето на двигателя и усещаше вълните, които вдигаше. Почака да се изравни с неговата, изправи се внезапно и скочи.

Скочи точно в средата на лодката и тя се разлюля. Кабарайджан не остави на врага време да реагира — не и времето, необходимо на един труп. Пристъпи бързо към кърмата, замахна с две ръце и яростно стовари гаечния ключ върху главата на мъртвеца. Трупът рухна назад. Кабарайджан приклегна, улови го за краката и го прехвърли през борда. Мъртвецът изчезна в тъмните води. Кабарайджан рязко се извъртя и се изправи лице в лице с изненадания Ед Кочран. Стисна гаечния ключ с дясната си ръка, а с лявата улови руля. Лодката ускори ход и се насочи към изхода. Пещерата и труповете останаха назад, тъмнината скри зеленикавите стени. Кабарайджан включи прожектора.

— Здравей, Ед. — И разлюля ключа. Гласът му беше спокоен и студен.

Кочран въздъхна облекчено.

— Мат — отвърна той. — Слава богу, тъкмо се качих... Моите мъртъвци... те...

Кабарайджан поклати глава.

— Недей, Ед, не си заслужава. Не се опитвай да ме излъжеш. Просто ми подай устройството за свръхконтрол.

Лицето на Кочран се разкриви от страх. Той се опита да го скрие с пресилена усмивка.

— Майтапиш се, нали? Нямам такова нещо. Казах ти, че чух друга лодка.

— Няма друга лодка. Всичко това беше постановка, в случай че се провалиш. Както и онзи удар на брега. Обзалагам се, че е било доста трудно да лежиш и да подскачаш, докато твоят труп уж те налага. Добра работа, признавам. Поздравления, Ед. Чудесно манипулиране, наистина. Както и всичко останало. Не е никак лесно да координираш едновременно петима мъртъвци, при това да вършат различни неща. Отлично се справи, Ед. Истината е, че те подцених. Никога не съм те смятал за добър труповладелец.

Кочран го гледаше от дъното на лодката. Усмивката му беше изчезнала. След това отмести поглед встрани, към стените, покрай които минаваха.

Кабарайджан пак разлюля гаечния ключ, пусна за миг руля и докосна раната на рамото си. Кървенето беше спряло. Улови отново руля.

— Няма ли да ме попиташ как разбрах, Ед? — продължи Кабарайджан. Кочран го гледаше навъсено и мълчеше. — Е, добре, ще ти кажа. Видях те. Погледнах през очите на моя мъртвец и те видях да се спотайваш на дъното на лодката и да надзърташ над борда. Не изглеждаше мъртъв... но пък много гузен. И изведнъж разбрах всичко. Ти беше единственият, който можеше да наблюдава какво става на брега. Единственият освен мен в пещерата. — Спря и преглътна уморено. Когато продължи, гласът му леко потрепери. — Само че... защо, Ед? *Защо?*

Кочран сви рамене.

— За пари, Мат. За какво друго? — На устните му затрептя измъчена усмивка. — Нямам нищо против теб, Мат. Дори те харесвам.

— Странен начин да го покажеш — изсумтя Кабарайджан. — И чии пари?

— На Бартлинг — отвърна Кочран. — Страшно съм закъсал. Нямам никакви спестявания, приходите ми съвсем изтъняха. Ако напусна Грото, това ще означава да продам екипа си за билет. И тогава отново ще трябва да стана наемен труповладелец. А никак не ми се иска. Трябваша ми пари. — Той повдигна рамене. — Бях намислил да опитам с контрабанда на вихроперли, но ти ме разубеди. И снощи ми хрумна друга идея. Не смятах, че тази глупост да се организираме срещу Бартлинг ще свърши работа, но предположих, че новината ще го заинтересува. Ето защо отидох при него, след като се разделихме в кръчмата. Помислих, че ще се съгласи да плати за информацията и може би ще направи изключение за мен и ще ми позволи да остана. — Поклати глава. Кабарайджан мълчеше. Кочран продължи: — Когато му казах за идеята ти, изпадна в истерия. Беше го унижил прекалено, а сега разбра и че си намислил нещо. И тогава... ми направи предложение. Става дума за много пари, Мат. *Наистина* за много.

— Радвам се, че не вървя евтино.

Кочран се засмя.

— Да, не вървиш евтино. Бартлинг ужасно държи да ти види сметката и аз го накарах да се изръси. Той ми даде устройството за свръхконтрол. Каза, че го купил в случай, че „мърشوглавците“ и

техните „зомбита“ решат да го атакуват. — Кочран бръкна в джоба на куртката си и извади малка черна кутия. Приличаше на манипулатора на колана му. Подхвърли я на Кабарайджан.

Но Кабарайджан изобщо не направи опит да я улови. Кутията прелетя над рамото му и падна с плясък във водата.

— Ей! — извика Кочран. — Защо? Твоите трупове няма да ти се подчиняват, докато не го изключиш.

— Боли ме рамото — обясни Кабарайджан. После млъкна.

Кочран се изправи. Гледаше Кабарайджан, сякаш го виждаше за първи път.

— Аха — рече и стисна юмруци. — Така де. — Беше с цяла глава по-висок от Кабарайджан и доста по-тежък. Изглежда, чак сега бе забелязал в какво състояние е противникът му.

Гаечният ключ сякаш натежа в ръката на Кабарайджан.

— Недей — предупреди го той.

— Съжалявам — отвърна Кочран. После се хвърли напред.

Кабарайджан замахна с ключа, но Кочран отби удара, сграбчи с другата си ръка китката на Кабарайджан и я изви рязко. Кабарайджан усети, че всеки момент ще изпусне ключа.

Нямаше дори мисъл за честен двубой, за милост. Това бе битка на живот и смърт. Кабарайджан плъзна другата си ръка към колана и измъкна отвертката. Замахна и я заби. Кочран изстена и хватката му отслабна. Кабарайджан го промуши отново, завъртя отвертката вътре и я дръпна нагоре, разкъсвайки куртката и плътта.

Кочран отстъпи назад, притиснал корема си с ръце. Кабарайджан го последва и го промуши трети път, с цялата си ярост. Кочран падна.

Опита се да се изправи отново, но се отказа и остана да лежи по гръб на дъното. Кръвта шуртеше от зейналата рана.

Кабарайджан се върна при мотора и насочи лодката право към средата на канала. Минаха през останалите тунели и излязоха на ярката дневна светлина.

Кочран повече не помръдна и заговори само веднъж. Малко след като излязоха от мрачните тунели и се озоваха под следобедното слънце, погледна нагоре. Между пръстите му се стичаше кръв. Очите му бяха пълни със сълзи.

— Съжалявам, Мат — рече той. — Ужасно съжалявам.

— О, за бога! — викна му Кабарайджан с пресипнал глас. После изключи двигателя и се наведе към сандъка. Извади от аптекката бинт и превърза раната на Кочран.

Върна се при пулта и включи двигателя на максимална мощност. Лодката се понесе над разпенените вълни.

Но Кочран издъхна, преди да стигнат реката.

Кабарайджан спря лодката и я остави да се носи по течението. Заслуша се в звуците на Грото — в бълбукането на водата от изливащата се в езерото река, в песните на птиците, в пляска на неуморните езерни скачачи. Остана да седи неподвижен чак до здрач, загледан замислено към реката.

Мислеше за утрешния ден и за дните след него. Утре трябваше да се върне в пещерата с вихроперлите. Мъртъвците би трябвало да са застинали неподвижно, след като се бе отдалечил, следователно можеше да ги използва отново. Там беше и един от екипа на Кочран. Може би щеше успее да събере тричленен екип, ако мъртвецът не се бе претърколил през борда и не се бе удавил.

И най-вече — там го чакаше онази огромна жила. Щеше да измъкне онова яйце от танцуваща мъгла и да го продаде — на добра цена. Пари. Трябваша му пари, за да продължи. После щеше да си поговори с другите. Щеше да ги убеди и тогава... На Бартлинг щеше да му се наложи да се изправи срещу нов противник. Кочран бе само първата жертва. Но не последната. Той щеше да разкаже на другите, че Бартлинг му е пратил човек с устройство за свръхконтрол и заради това е загинал Кочран. Това беше истината. Самата истина.

Кабарайджан се прибра късно, само с един мъртвец в лодката, необичайно спокоен и неподвижен труп. Неговите трупове винаги го следваха до канцеларията. Но тази нощ той отнесе трупа там на рамо.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.